

Efter praksis vedrørende denne bestemmelse er der givet tilladelser under nærmere betingelser i følgende sagstyper:

- 1) Tilladelse til at tage et efternavn på grundlag af hævnd.
- 2) Et adoptivbarns adgang til at tage dets oprindelige forældres efternavn.
- 3) Ægtefællers adgang til at tage begge efternavn forbundet med bindestreg.
- 4) Tilladelse til at tage et tidligere ført giftenavn.
- 5) Tilladelse til at tage bidragspligtige "faders" efternavn.
- 6) Tilladelse til opsplnitning af spanske/portugisiske efternavne.
- 7) Tilladelse til opsplnitning af bindestregsefternavne, hvor et af leddene er opnået som nydannet efternavn.
- 8) Tilladelse til at tage afdød stedforælders eller afdød plejeforælders efternavn.
- 9) Tilladelse til at tage fraskilt stedforælders og fraskilt plejeforælders efternavn.
- 10) Tilladelse til at tage et efternavn, hvor der ikke kan fremlægges sædvanlig dokumentation.
- 11) Tilladelse til ændret stavemåde, hvis udtalen af navnet ikke ændres, og hvis den ansøgte stavemåde ikke er forbeholdt.
- 12) Tilladelse til ændret stavemåde, hvis det ansøgte navn er forbeholdt, og der er tvivl om den rette stavemåde af navnet i slægten.
- 13) Tilladelse til ændret stavemåde, hvis det ansøgte navn er forbeholdt men meget udbredt, og slægten har brugt denne udbredte form af navnet.
- 14) Tilladelse til at tage et navn, som ægtefællen ikke bærer, men ville kunne tage (tilkommende navn).
- 15) Tilladelse til at tage afdød samlevers efternavn.
- 16) Tilladelse til at tage bedste- eller oldeforælders hypotetiske navn.

Herudover er der i enkelte sjældne tilfælde, som ikke kan kategoriseres som sagstyper, givet tilladelse.

For en uddybende gennemgang af gældende ret henvises til betænkningen, side 36 ff.

2.13.2. Navnelovsudvalgets overvejelser

Udvalget har på baggrund af den nugældende praksis nøje overvejet, om der fortsat vil være behov for at opretholde en opsamlingsbestemmelse i navneloven, således at der kan meddeles tilladelse til at tage et navn, som ansøgeren har en ganske særlig tilknytning til.

For at undlade at medtage en opsamlingsbestemmelse taler efter udvalgets opfattelse navnlig hensynet til at undgå, at sager, hvor der meddeles afslag på et efternavn på grund af, at betingelserne i de almindelige bestemmelser i udvalgets lovudkast ikke er opfyldt, ender som ansøgninger om et efternavn efter opsamlingsbestemmelsen.

Det må således ifølge udvalget antages, at administrationen af udvalgets lovudkast i ikke uvæsentlig grad vil blive lettere, hvis en opsamlingsbestemmelse kan undlades.

Udvalget har derfor overvejet, om der på baggrund af den praksis, der i dag følges efter opsamlingsbestemmelsen, kan antages at være behov for en tilsvarende bestemmelse i udvalgets lovudkast.

I en række tilfælde følger det af udvalgets lovudkast, at der kan meddeles tilladelse til at tage de navne, som i dag kun kan tillades i medfør af opsamlingsbestemmelsen i den gældende navnelov. Det drejer sig om ovennævnte sagstyper 2) til 10), se nærmere herom i betænkningen, side 166.

For så vidt angår sagstyperne 11)-12), har udvalget fundet, at ændringer af et efternavns stavemåde fremover bør behandles som enhver anden ansøgning om ændring af et efternavn. Det forhold, at ansøgeren i forvejen bærer et lignende navn, bør således ikke føre til, at det skal være muligt at tage et andet efternavn, som vedkommende ikke har slægtsmæssig eller anden tilknytning til, hvis hensynet til andre navnebærere efter udvalgets forslag til de almindelige regler om efternavne fører til, at ansøgeren – og andre der ikke har en slægtsmæssig tilknytning til navnet i den ansøgte stavemåde – ville være afskåret herfra.

For så vidt angår sager efter sagstype 14) om tilladelse til at tage ægtefælles tilkommende navn har udvalget peget på, at hensynet bag at tillade ægtefæller (og efter forslaget også ugifte samlevende) at kunne tage navn efter hinanden er, at ægtefæller (og efter forslaget også ugifte samlevende) skal have mulighed for udadtil såvel som indadtil at signalere, at de udgør en familie. Dette hensyn er efter udvalgets opfattelse ikke til stede, hvis en ægtefælle ønsker at tage et efternavn, som den anden ægtefælle er berettiget til, men ikke bærer. Udvalget har på den baggrund ikke fundet, at der bør indføres en adgang til at tage en ægtefælles tilkommende navn.

Vedrørende sager efter sagstype 15) om tilladelse til at tage en afdød samlevers efternavn, er tilladelse i disse tilfælde blevet meddelt under helt særlige omstændigheder med samtykke fra vedkommendes nærmeste slægt, hvor parret stod for at skulle giftes eller